Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/982

Jautājums

*Māja atrodas **viņpus slidotavas** vai **viņpus slidotavai**?*

Atbilde

Abi varianti ir pareizi.

Saliktie prievārdi *abpus, augšpus, ārpus, katrpus, lejpus, otrpus, šaipus, vienpus, viņpus, virspus* literārajā valodā lietojami gan ar ģenitīvu (*viņpus slidotavas*), gan ar datīvu (*viņpus slidotavai*):
krēsli salikti katrpus galda/katrpus galdam;
baļķis turas virspus ūdens/virspus ūdenim.
Uzskata, ka lietojumā ar datīvu šiem prievārdiem vairāk izpaužas apstākļa vārda nozīme.

Avoti

Paegle, Dz. *Latviešu literārās valodas morfoloģija.* I daļa. Rīga : Zinātne, 2003, 183.–184. lpp.

Smiltniece, G. Apstākļa vārds (adverbs). *Latviešu valodas gramatika.* Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2013, 601. lpp.

Logina, S., Pēča, K., Pūtele, I., Zilgalve, E. Valodas konsultācijas. *Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi*. Populārzinātnisku rakstu krājums. Nr. 19. Atb. red. V. Šaudiņa. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2024, 201. lpp.

© Latviešu valodas aģentūra, 2017